

شیوه های تبلیغی و هابیت

پدیدآورده (ها) : حسنی سعدی، مطهره
میان رشته ای :: پیام :: زمستان 1389 - شماره 104
از 126 تا 135

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/929801>

دانلود شده توسط : مرکز مدیریت حوزه های علمیه-کتابخانه ایت الله بروجردی
تاریخ دانلود : 29/04/1395

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

شیوه‌های تبلیغی و هابیت

مطهره حسنی سعدی *

چکیده:

جریان وهابیت در قرن دوازدهم هجری توسط محمدبن عبدالوهاب ظهور و بروز یافت؛ هرچند که بنیان آن توسط احمدبن تیمیه در قرن هشتم پایه‌گذاری شده بود. محمدبن عبدالوهاب در ابتدا پس از طرح دیدگاه‌های خود با مخالفت جدی علما و مردم مواجه گشت؛ به طوری که اولین ردیه‌ها بر وی توسط خود اهل تسنن نگاشته شد؛ ولی بعد از اتحاد با محمدبن سعود و تسلط بر عربستان و حجاز، روز به روز گسترش و قدرت یافت تا امروز که از طرق مختلف و با به کارگیری امکانات مادی و معنوی اعم از آموزشی، پژوهشی، فن آوری، نفت و... و نیز حمایت استعمار، در حقیقت نقش اهرم مقابله با اسلام ناب محمدی ﷺ و انقلاب اسلامی ایران را به عهده دارد. با توجه به اهمیت و رشد اسلام خواهی در جهان امروز از یک طرف و گسترش سیطره‌ی وهابیت و اقدامات آن علیه مسلمانان و تأثیر گذار بودن فعالیت‌های آن در جذب افراد، نه فقط در عربستان بلکه در سطح جهان از طرف دیگر، لزوم اقدام صحیح و کارآمد برای مقابله با این فرقه مشخص می‌شود تا مانع از گرایش موج اسلام خواهی به سمت وهابیت شده، آن را به مسیر اصلی هدایت نماییم که لازمه‌ی اقدام مؤثر در این زمینه، شناخت شیوه‌های تبلیغی وهابیت است تا با شناختی آگاهانه، راهکار مقابله‌ی مناسب و متناسب را انتخاب کنیم و شاهد تأثیر فعالیت‌های خود در مقابله با این فرقه باشیم.

کلید واژه‌ها: شیوه‌های تبلیغی، وهابیت، محمدبن عبدالوهاب، ابن تیمیه.

فارغ التحصیل سطح ۲ حوزه علمیه

با تشکر از معاونت محترم پژوهشی مدرسه علمیه معصومیه خاوران که این تحقیق را در اختیار نشریه پیام قرار دادند

با توجه به رشد گسترده اسلام خواهی در سراسر جهان، وهابیت این فرصت را مغتنم شمرده و عطش جامعه بشری را با تزریق اسلام آمریکایی برطرف کرده و در این مسیر، امکانات مادی و معنوی عظیمی را به منظور تبلیغات و ترویج این فرقه به خدمت گرفته است.

وهابیت فرقه‌ای است در ناحیه‌ی نجد عربستان که توسط محمد بن عبدالوهاب تشکیل شد و مدعی اجرای قوانین و دستورات اسلام حقیقی بود. این فرقه، تمام فرق اسلامی از سنی و شیعه را مشرک و کافر و در زمره بت پرستان می‌داند.

با توجه به رشد گسترده اسلام خواهی در سراسر جهان، وهابیت این فرصت را مغتنم شمرده و عطش جامعه بشری را با تزریق اسلام آمریکایی برطرف کرده و در این مسیر، امکانات مادی و معنوی عظیمی را به منظور تبلیغات و ترویج این فرقه به خدمت گرفته است.

افکار و عقاید فرقه وهابیت و جنایات آنان علیه مسلمانان، موجب شده است که آگاهان و اندیشمندان به وسیله تدوین کتاب‌ها و مقالات فراوان به نقد عقاید این فرقه همت بگمارند؛ از جمله شیخ جعفر کاشف الغطاء در (منهج الرشاد)، شیخ سلیمان بن عبدالوهاب در (الصواعق الالهية فی الرد علی الوهابية) و... ولی هنوز جای خالی کتاب‌ها و پژوهش‌هایی که به صورت متمرکز شیوه‌های تبلیغی این فرقه را شناسایی و معرفی کنند تا با اتخاذ راهکارهای مناسب به مقابله با آن پرداخته شود، وجود دارد. در این مقاله تلاش شده است شیوه‌های تبلیغی وهابیت در خد امکان بررسی و معرفی گردد.

از آنجایی که وهابیت ریشه خود را در عربستان پایه گذاری نموده و در همان جا رشد کرده و از ابتدا مورد حمایت خاندان سعودی بوده، محور بحث در بررسی شیوه‌های تبلیغی وهابیت، کشور و دولت عربستان قرار داده شده است.

۱. استفاده از سیستم‌های آموزشی

مؤسسات آموزشی عربستان توسط دولت اداره می‌شوند و هرگونه تحقیق و پژوهشی که به تبلیغ حکومت سعودی و آیین وهابیت منجر شود، مورد حمایت قرار می‌گیرد و هرگونه تحقیق و پژوهشی که با مذاهب دیگر موافق باشد، طرد و منع می‌شود. مدارس و مراکز آموزشی با هدف ترویج وهابیت به طور دائم در حال افزایش هستند. معلمان مناطق شیعه نشین نیز به وهابیت گرایش دارند و شیعیان حق تبلیغ ندارند. دانشگاه‌ها و مراکز علمی و آموزشی نیز مروج وهابیت هستند و دانشجویان خارجی را با هزینه‌های

دولتی در مقاطع تحصیلی مختلف بورسیه می‌کنند.^۱ مهم‌ترین دانشگاه‌هایی که توسط وهابیت اداره می‌شوند شامل: دانشگاه اسلامی در مدینه، ابن سعود در ریاض و دانشکده شریعت در دانشگاه ملک عبدالعزیز است.^۲ دانشگاه مدینه توانسته است متجاوز از صد و پنج کشور دانشجوی بپذیرد.^۳ مراکز علمی مروج وهابیت نیز شامل: مرکز تحقیقات و مطالعات اسلامی ملک فیصل، ملک عبدالعزیز، دبیرخانه عرب برای آموزش در کشورهای خلیج فارس و... است.^۴

در عربستان کتاب‌خانه‌ها، مجهز به کتب تبلیغی وهابیت و عقاید بزرگان آنان است و کتابی در زمینه تفکرات و عقاید تشیع وجود ندارد؛ به عنوان نمونه: کتابخانه دانشگاه ملک سعود در شهر ریاض بیش از یازده میلیون جلد کتاب عربی و فارسی، سه هزار نشریه ادواری، هشت هزار و ششصد نشریه دولتی و منابع خطی کمیاب فراوان دارد.

پس از استقرار دولت عربستان، دولت تلاش بسیاری کرد تا غیر از مراکز دانشگاهی، مرکزی به عنوان حوزه‌های علمی مانند حوزه‌های علمیه شیعه یا مدارس امام خطیب به وجود نیاید؛ در واقع حوزه‌های علمی-دینی عربستان، شکل دانشگاهی تکامل یافته است، به گونه‌ای که با تربیت مبلغان مذهبی داخلی و خارجی، مروج آیین وهابیت نیز هستند.^۵ وهابیت در سیستم‌های آموزشی کشورهای مختلفی مثل: ایران، یمن، تاجیکستان، پاکستان، مصر و... نفوذ کرده و با استفاده از روش‌هایی مانند تأسیس مدارس با امکانات رفاهی عالی، مقابله با زبان فارسی در کشورهای غیر ایرانی، تأسیس مراکز و واحدهای پژوهشی و... سعی در ایجاد استحاله و دگرگونی از سنین پایین تا مقاطع بالا نموده است؛ به عنوان نمونه در دانشگاه الازهر طی سی سال اخیر بیش از هشتاد میلیارد دلار هزینه کرده تا وهابیت را در این دانشگاه ترویج دهد و با جذب علمای الازهر به دانشگاه‌های ریاض، آنان را به مبلغان وهابی در مصر تبدیل می‌نمایند.^۶

۲. بهره‌برداری از رسانه‌ها

وهابیت با تشویق و گاه تهدید نویسندگان و عمال خود به تدوین کتاب، مجلات و... با تیراژ بالا کرده، آنها را در تمامی نقاط دنیا توزیع می‌نماید. بیش از ۱۱۷ مرکز انتشاراتی و چاپخانه در عربستان تأسیس شده که علاوه بر ترویج وهابیت، دشمنی با تشیع و نظام انقلاب اسلامی ایران را تبلیغ می‌کنند. دار ابن الجوزی، مؤسسه سام، مکتبه الأوس از جمله این ناشران هستند که محصولات خود را در کشورهای اروپایی، آمریکایی، آفریقایی و آسیایی بیشتر به صورت اهدایی توزیع می‌نمایند.^۷

یکی از مسائلی که در بیشتر این کتاب‌ها به چشم می‌خورد، اختصاصی دانستن تفسیر اسلامی و سنت نبوی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به مرکز وحی است. از اقدامات وهابیان به منظور چاپ و نشر، چاپ قرآن‌هایی با ترجمه‌های تحریف شده و توزیع آنها بین مسلمانان به خصوص در ایام حج است و نیز کتب سنی و شیعه را نیز به صورت تحریف شده چاپ و منتشر می‌کنند؛ به عنوان نمونه کتاب فردوس الاخبار که در چاپ سال ۱۴۰۶، ۳۰ روایت در تمجید شخصیت حضرت زهرا عَلَيْهَا السَّلَام در آن وجود دارد، در چاپ سال بعد در همان چاپخانه این سی روایت حذف شده است.^۸ اقدام دیگر، نوشتن کتاب در

وهابیت با استفاده از روش‌هایی مانند تأسیس مدارس با امکانات رفاهی عالی، مقابله با زبان فارسی در کشورهای غیر ایرانی، تأسیس مراکز و واحدهای پژوهشی و... سعی در ایجاد استحاله و دگرگونی از سنین پایین تا مقاطع بالا نموده است.

ارتباط با عقاید خود با نام شخص دیگری است مثلاً؛ کتاب الشیعۀ و التصحیح به نام «سید موسی موسوی» توسط وهابیان منتشر شده، در حالی که انتساب این کتاب به وی رد شده است.^۹ مطبوعات نیز در داخل و خارج کشور به زبان‌های عربی و انگلیسی با شمارگان بالا زیر نظر دولت، خط فکری و سیاسی حاکم بر کشور را که دولت ترسیم می‌کند، بیان می‌کنند؛ از جمله این روزنامه‌ها و مجلات عربی و انگلیسی زبان، الجزيرة، الرياض، الندوة، الدعوة، Arabian Sun و... هستند.

رادیو و تلویزیون عربستان نیز زیر نظر دولت، به ویژه وزارت اطلاعات به زبان‌های مختلف برنامه‌های درون مرزی و برون مرزی تهیه و پخش می‌کند. در حال حاضر از یک هزار و هشتصد شبکه‌ی ماهواره‌ای که در منطقه فعال‌اند، سیصد شبکه آن فقط علیه اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام برنامه‌سازی می‌کنند.^{۱۰} از جمله، شبکه‌ی ماهواره‌ای المستقلة و الشارقة منبر وهابیت در ایران هستند.^{۱۱} نزدیک به چهل هزار سایت اینترنتی و چهار هزار وب سایت به صورت شبانه روز علیه شیعه فعالیت می‌کنند.^{۱۲} از فعالیت‌های دیگر این فرقه، هک کردن سایت‌های مروج فرهنگ تشیع با صرف هزینه‌های هنگفت است؛ به عنوان نمونه گروه هکر group-xp وابسته به وهابیون با هزینه سیصد میلیون دلاری اقدام به هک سرور «آل‌البیت» و حدود سیصد سایت شیعه کرده است.^{۱۳} این حملات همچنان ادامه دارد.

۳. تشکیل و تقویت سازمان‌ها و نهادهای اجتماعی و حکومتی

عربستان با تأسیس و حمایت از سازمان‌ها و نهادهای داخلی و خارجی و حمایت مادی و معنوی از آنها، سیاست آنها را در جهت ترویج وهابیت تعریف کرده است؛ از جمله تشکیلات داخل عربستان می‌توان به:

در هنگامه حج، کتابها و جزوات فراوانی تحت عناوین گوناگون و به زبان‌های مختلف به منظور ترویج عقاید باطل به زائران هدیه داده می‌شود.

کبارالعلماء، رابطة العالم الاسلامی، وزارت حج و اوقاف و ارشاد و شئون اسلامی، مرکز امر به معروف و نهی از منکر، پلیس مذهبی شورته و مجمع عمومی دانشجویان مسلمان جهان اشاره کرد که تعدادی از این سازمان‌ها در کشورهای مختلف نمایندگانی دارند و نیز برخی از سازمان‌ها و نهادهای خارج عربستان از جمله: سلفیه شمال آفریقا، دیو بندیه، سپاه صحابه، القاعده، طالبان، جماعة التبلیغ، جماعت اسلامی پاکستان، جماعت اسلامی هندوستان،

جندالله، الجمعية مالی لاتحاد و تقدم الاسلام و... هستند. کلیه‌ی سازمان‌های داخلی و خارجی با هزینه‌های گزاف به جذب نیرو از طرق مختلف، تربیت و ارسال مبلغ، تعمیر و توسعه و ساخت مساجد و مدارس، نشر و ارسال قرآن، بورسیه دانشجویان، نفوذ در دستگاه‌های دولتی، تأسیس بانک و... به منظور ترویج افکار، عقاید و سیاست‌های وهابیان فعال هستند.

۴. بهره‌برداری از اجتماعات

از زمینه‌های عمده تبلیغی وهابیت، استفاده از موسم حج است. افراد مناظره کننده فراوانی تربیت شده‌اند که به زبان‌های مختلف تسلط دارند و به گفت و گو و طرح شبهه حتی با شیعیان می‌پردازند. در هنگامه حج، کتابها و جزوات فراوانی تحت عناوین گوناگون و به زبان‌های مختلف به منظور ترویج عقاید باطل به زائران هدیه داده می‌شود؛ از سوی دیگر، علمای وهابی با فتواهای تکفیری خود موجبات فشار برای شیعیان را به وجود می‌آورند، همچنین دولت عربستان با دعوت از هیئت‌های مذهبی کشورهای اسلامی آنها را تطمیع می‌کنند تا سیاست کشور و نگرش ملت‌های خود را ضد ایران و جمهوری اسلامی تغییر دهند.^{۱۴} در ادامه این فعالیت‌ها در جای‌جای مسجدالحرام و مسجدالنبی ﷺ روحانیان وهابی به بهانه برپایی جلسات موعظه، عقاید شیعه نظیر: احداث بارگاه برای ائمه علیهم‌السلام استفاده از مهر در اقامه نماز و... را زیر سؤال می‌برند.^{۱۵}

۵. احداث مراکز دینی و خدماتی

وهابیت به تأسیس مساجد در نقاط مختلف جهان اقدام می‌کند و چون هزینه ساخت مکان را می‌پردازد این امکان برایش وجود دارد که امام جماعت و مدیر آن را نیز خود تعیین کند. در عربستان سی هزار باب

این کشور از طریق سفارت و نمایندگی‌های خود در کشورهای فعالیت گروه‌های فرقه‌گرا و مخالف شیعیان و تروریستی را حمایت می‌کند و نیز از همین طریق به شناسایی و جذب نخبگان کشورهای دیگر به مراکز علمی و دانشگاهی خود مشغول است.

مسجد وجود دارد که در ۶۵۳۵ مسجد آن نماز جمعه برگزار می‌شود و در ۲۳۶۶۹ مسجد نود هزار امام جماعت و مؤذن وجود دارد که همه بلندگویی برای نشر عقاید وهابیت و شیعه ستیزی هستند.^{۱۶} وهابیان ثروتمند از طرقی مانند بازسازی و تأسیس مدارس، ایجاد مدارس مستقل برای تربیت حافظان قرآن، ایجاد نمایشگاه، ساخت شهرک‌های علمی مجهز به امکانات مناسب و احداث درمانگاه در نقاط مختلف دنیا به خصوص در کشورهای فقیر حیطه تسلط و فعالیت خود را گسترش می‌دهند و به منظور تکمیل پروسه تبلیغی

خود، این اماکن را به نام‌های خلفا و محمد بن عبدالوهاب و ابن تیمیه نام‌گذاری می‌کنند.^{۱۷}

۶. استفاده از ابزار دیپلماتیک

از مهم‌ترین عوامل مؤثر در سیاست خارجی کشور عربستان سعودی، وجود حرمین شریفین است که بابت میزبانی مسلمانان امتیازهای سیاسی و معنوی بسیاری را کسب می‌نماید، همچنین با استفاده از ثروت فراوان خود کشورهای کوچک و ضعیف منطقه را از طریق حمایت اقتصادی، زیر چتر خود قرار داده که این امر همواره پشتیبان دیپلماسی این کشور بوده است. بسط روابط دیپلماتیک این کشور ناشی از افزایش قدرت اقتصادی و به تبع آن نفوذ سیاسی به منظور حمایت و سیاست‌های جهانی بلوک غرب به خصوص آمریکا است.^{۱۸} عربستان به این علت که داعیه رهبری وام‌القرایی جهان اسلام را دارد با ایفای نقش در اموری مانند جنگ عراق، تشکیل شورای همکاری خلیج فارس و... در راستای سیاست و منافع غرب و آمریکا نوعی برتری استراتژیک را به خود داده است.^{۱۹} این کشور از طریق سفارت و نمایندگی‌های خود در کشورهای فعالیت گروه‌های فرقه‌گرا و مخالف شیعیان و تروریستی را حمایت می‌کند و نیز از همین طریق به شناسایی و جذب نخبگان کشورهای دیگر به مراکز علمی و دانشگاهی خود مشغول است.^{۲۰}

۷. بهره‌برداری از اهرم‌های اقتصادی

در عربستان سعودی دلارهای نفتی به صورت فزاینده در جریان است و نیز هر ساله با میزبانی حجاج و بازار فروش کالا درآمد عظیمی را به دست می‌آورد. یکی دیگر از عرصه‌های فعالیت اقتصادی این

عربستان سعودی کمک فراوانی به اوج گیری اسلام گرایی رادیکال کرد و حاکمان آن مشروعیت سیاسی خود را به قیمت ایجاد بی ثباتی در کشورهای دیگر به دست آوردند

کشور، عضویت در صندوق های پول مثل صندوق اوپک برای توسعه بین المللی، صندوق عربی توسعه اقتصادی و اجتماعی، بانک توسعه اسلامی، بانک عربی برای توسعه اقتصادی در آفریقا، صندوق عربی- آفریقایی کمک های فنی، صندوق سعودی برای توسعه و... است و در اکثر این صندوق ها جزو سهام داران تراز اول است. از طرف دیگر، عربستان سعودی به عنوان بزرگ ترین کشور وام دهنده جهان بعد از آمریکا و نیز نخستین کشور از این نظر میان کشورهای عضو سازمان اوپک است.^{۲۱}

حاکمان عربستان با ارائه این کمک ها ضمن نمایش توان اقتصادی خود، به جلب و جذب حکومت های کوچک و بعضاً فقیر منطقه می پردازند؛ به طوری که در برخی موارد وابستگی اقتصادی رژیم های کم درآمد به عربستان، تبعیت سیاسی و نظامی آنها را هم در پی دارد. بهترین نمونه این روابط، روابط عربستان با یمن شمالی و بحرین است. رژیم سعودی همچنین از طریق نهادها و سازمان های بین المللی مانند «یونیسف» کمک هایی در اختیار دولت های نیازمند قرار می دهد.

مجاهدان افغانی که به سیاست های آمریکا تمایل دارند^{۲۲} و وهابی های داخل ایران و نیز کشورهای دیگر از نظر مالی پیوند محکمی با کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس به خصوص عربستان و امارات متحده عربی دارند.^{۲۳}

عربستان سعودی کمک فراوانی به اوج گیری اسلام گرایی رادیکال کرد و حاکمان آن مشروعیت سیاسی خود را به قیمت ایجاد بی ثباتی در کشورهای دیگر به دست آوردند؛ چون منابع تأمین مالی این گروه های رادیکال، هم دولتی و هم خصوصی است، تخمین کل مبلغ هزینه شده دشوار است. گفته شده است از دهه ۱۹۷۰ تاکنون، هفتاد میلیارد دلار هزینه صرف کمک مالی شده است و سعودی ها با به کارگیری مؤسسات حمایتی، زیر پای نهادهای میانه روتری را که بنیه مالی قوی نداشته اند و مروج اسلام معتدل تری بوده اند، خالی کرده اند.^{۲۴} عربستان به مدد تأمین سرمایه های کشورهای دیگر، ایدئولوژی خود را بر آن کشورها تحمیل می کند. علمای وهابی نیز با دادن فتوایی از دولت عربستان سعودی خواسته اند که معاشرت، خرید و فروش و فروش مسکن و زمین به شیعیان عربستان را ممنوع کنند و این گونه پیروان اهل بیت (علیهم السلام) را در تنگنا قرار می دهند.^{۲۵}

۸. استفاده از ابزارهای نظامی

در مناصب رسمی و سیاسی عربستان حتی در مناطق شیعه‌نشین، هیچ شیعه‌ای حضور ندارد و هیچ وزیر، سفیر، نماینده مجلس و استانداری از شیعیان نیست.

با توسعه روز افزون حمایت همه‌جانبه آمریکا، عربستان سعودی خود را رهبر سیاسی جهان عرب و تضمین‌کننده ثبات در خاورمیانه عربی به طور اعم و خلیج فارس به طور اخص می‌داند. در این راه تکنولوژی‌های پیشرفته نظامی را از طریق حامیانش خریداری و همچنین کمک‌های تسلیحاتی بسیاری به کشورهای دیگر ارسال می‌کند. با توجه به مداخلات نظامی

عربستان در یمن شمالی، عمان، کویت و... می‌توان استنباط کرد که عربستان سعودی در حوادث انقلابی منطقه که منجر به تهدید ثبات حکومتی است می‌تواند ذی‌نفع باشد.^{۲۶}

۹. در اختیار گرفتن پست‌های دولتی عربستان

دولت عربستان سعودی در نصب مسئولان دینی، سیاسی و اقتصادی کشور دقت زیادی صرف می‌کند تا مبادا مخالفان سیاست‌های آل سعود میدانی برای فعالیت پیدا کنند. در مناصب رسمی و سیاسی عربستان حتی در مناطق شیعه‌نشین، هیچ شیعه‌ای حضور ندارد و هیچ وزیر، سفیر، نماینده مجلس و استانداری از شیعیان نیست؛ اگر چه قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران وجود داشت.^{۲۷} علمای وهابی در فتوایی رسماً اعلام کرده‌اند: دولت حق ندارد هیچ شیعه‌ای را در آموزش و پرورش استخدام کند؛ اما وهابیت در دیگر کشورها تلاش می‌کند در رأس نظام‌ها نفوذ کند.^{۲۸}

نتیجه‌گیری

از صدر اسلام تاکنون، دشمنان اسلام با درک اهمیت و منزلت امت اسلامی کوشیده‌اند با هر ترفند و بهانه‌ای گروه‌ها و جوامع اسلامی را با یکدیگر درگیر سازند تا سرمایه‌های اقتصادی و انسانی یک‌دیگر را نابود کرده و از رشد و توسعه در زمینه‌های علمی، اقتصادی، سیاسی و... باز بمانند و در این مسیر از حربه فرقه‌های انحرافی مانند وهابیت استفاده می‌کنند. وهابیت در راستای اهداف استعمار کلیه امکانات مادی و معنوی مانند: بهره‌گیری از سیستم آموزشی در سطح جهانی، رسانه‌های نوشتاری و دیداری - شنیداری، تشکیل و تقویت سازمان‌ها و نهادها، تأسیس مساجد و مدارس، برقراری روابط دیپلماتیک با دیگر کشورها، استفاده از اهرم‌های اقتصادی با تکیه بر سرمایه عظیم نفت و به خصوص بهره‌گیری از موقعیت

حرمین شریفین به تبلیغ اسلام آمریکایی می‌پردازد. بعد از شناخت درد باید راه درمان صحیح را انتخاب کرد و در مقابله با هجمه استعمار و وهابیت با تقویت وحدت اسلامی از طریق تقویت اصول وحدت‌آفرین و پرهیز از عوامل تفرقه‌آفرین، سازمان‌دهی سیستم آموزشی اعم از تبلیغ و...، افزایش سطح نفوذ رسانه‌ای و به روزآوری محتوایی آن، تشکیل و تقویت جنبش‌ها و نهادهای فرهنگی مانند مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، دار التقرب بین مذاهب الاسلامیه، جمعیت آل‌البیت و...، بهره‌برداری از موسم حج و دیگر اجتماعات مسلمین، برقراری روابط دیپلماتیک گسترده و مؤثر با سایر دول و نیز بهره‌برداری از اهرم‌های اقتصادی مانند تخصیص سهم بیش‌تری از وجوهات شرعی به امر تبلیغ به آگاهی دادن در ارتباط با حقیقت اسلام و شیعه و مشخص کردن مرزهای اسلام پرداخت.

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

پی نوشت:

۱. رک: رقیه سادات عظیمی، عربستان سعودی، ۱۳۷۵، ص ۲۵.
۲. رک: زهرا مسجد جامعی، نظری بر تاریخ وهابیت، ۱۳۸۰، ص ۱۲۱.
۳. رک: جعفر سبحانی، دیدار از کتابخانه عبدالعزیز و مناظره در مسجد نبوی، درس هایی از مکتب اسلام، ش ۴۷۷.
۴. رک: عربستان سعودی، پیشین، ص ۳۳.
۵. رک: عباس جعفری، حریص برای تکثیر، پویا، ش ۷، سال ۱۳۸۶.
۶. رک: کارشناسان مصری، وهابیون با هزینه میلیاردری عربستان، تروریست تربیت می کنند، کیهان، ش ۱۹۴۱۷، سال ۱۳۸۸.
۷. رک: فرقه وهابیت و عملکرد آن در تاریخ معاصر، ص ۱۷، گفتمان دینی، www.goftomanedini.com.
۸. رک: جعفر مرادی، وهابیت قدرت رسانه ای و هیاهوی فوق العاده، پویا، ش ۷، سال ۱۳۸۶.
۹. رک: جعفر سبحانی، کلام اسلامی، سال پانزدهم، ش ۶۰، سال ۱۳۸۵.
۱۰. رک: فعالیت ۳۰۰ شبکه ای ماهواره ای و تلویزیونی علیه اهل بیت علیهم السلام، موسسه تحقیقاتی حضرت ولی عصر علیه السلام، www.valiasr.com، ۸۸/۵/۱۰.
۱۱. رک: سنت گفت و گو و مناظره با ادیان و مذاهب، پژوهش و حوزه، ش ۲، سال ۱۳۸۵.
۱۲. رک: راه اندازی گوگل اسلامی با هدف گسترش وهابی، موسسه تحقیقاتی حضرت ولی عصر علیه السلام؛ به نقل از: تابناک، www.valiasr-aj.com، ۸۸/۵/۷.
۱۳. رک: جام جم، ش خبر ۰۹۳۱۸ ۰۹۴۹۵ ۱۰۰۹۴۹۵، ۸۷/۶/۲۹.
۱۴. رک: برنامه ی سعودی ها برای حذف زبان فارسی به موازات شیعه ستیزی، موسسه تحقیقاتی حضرت ولی عصر علیه السلام؛ به نقل از: خبرگزاری اهل بیت علیهم السلام، www.valiasr-aj.com، ۸۸/۷/۱۵.
۱۵. رک: کد خبر ۲۲۷۷، حوزه نیوز، ۸۶/۷/۱۴، www.hawzahnews.com.
۱۶. رک: عربستان سعودی، پیشین، ص ۱۸.
۱۷. رک: کد خبر ۲۲۷۷، حوزه نیوز، ۸۶/۷/۱۴، www.hawzahnews.com.
۱۸. رک: عربستان سعودی، پیشین، ص ۱۱۱.
۱۹. رک: نصرت الله آشتی، ساختار حکومت عربستان سعودی، ۱۳۷۱، ص ۴۳.
۲۰. رک: همان، ص ۱۹.
۲۱. رک: پل یون آنفان و دیگران، شبه جزیره عربستان در عصر حاضر، مترجم اسدالله علوی، ۱۳۷۸، ص ۴۳۱.
۲۲. رک: عربستان سعودی، پیشین، ص ۱۲۲.
۲۳. رک: عبدالحسین مشفق، وهابی ها در ایران چه می کنند، پایگاه اطلاع رسانی شیعیان؛ به نقل از: پایگاه خبری تحلیلی جهان، www.Shiayan.ir.
۲۴. رک: جوزف نای، قدرت نرم ابزار موفقیت در سیاست جهان، ص ۱۳۷، آدرس داده شده در منبع مورد استفاده در دسترس نبود.
۲۵. رک: خبرهایی درباره حج، میقات حج، ش ۶۶، سال ۱۳۸۷.
۲۶. رک: فرد هالیدی، عربستان بی سلاطین، مترجم بهرام افراسیابی، ۱۳۵۸، ص ۸۹.
۲۷. رک: عبدالکریم کاظم الحلیل، علمای وهابی از ارتباط با ما می ترسند، میقات حج، ش ۶۶، ۱۳۸۷.
۲۸. رک: سید محمد حسینی قزوینی، تهاجم علیه شیعه هشدارها و راه کارها، موسسه تحقیقاتی حضرت ولی عصر علیه السلام، www.valiasr-aj.com، ۸۸/۷/۱۵.

